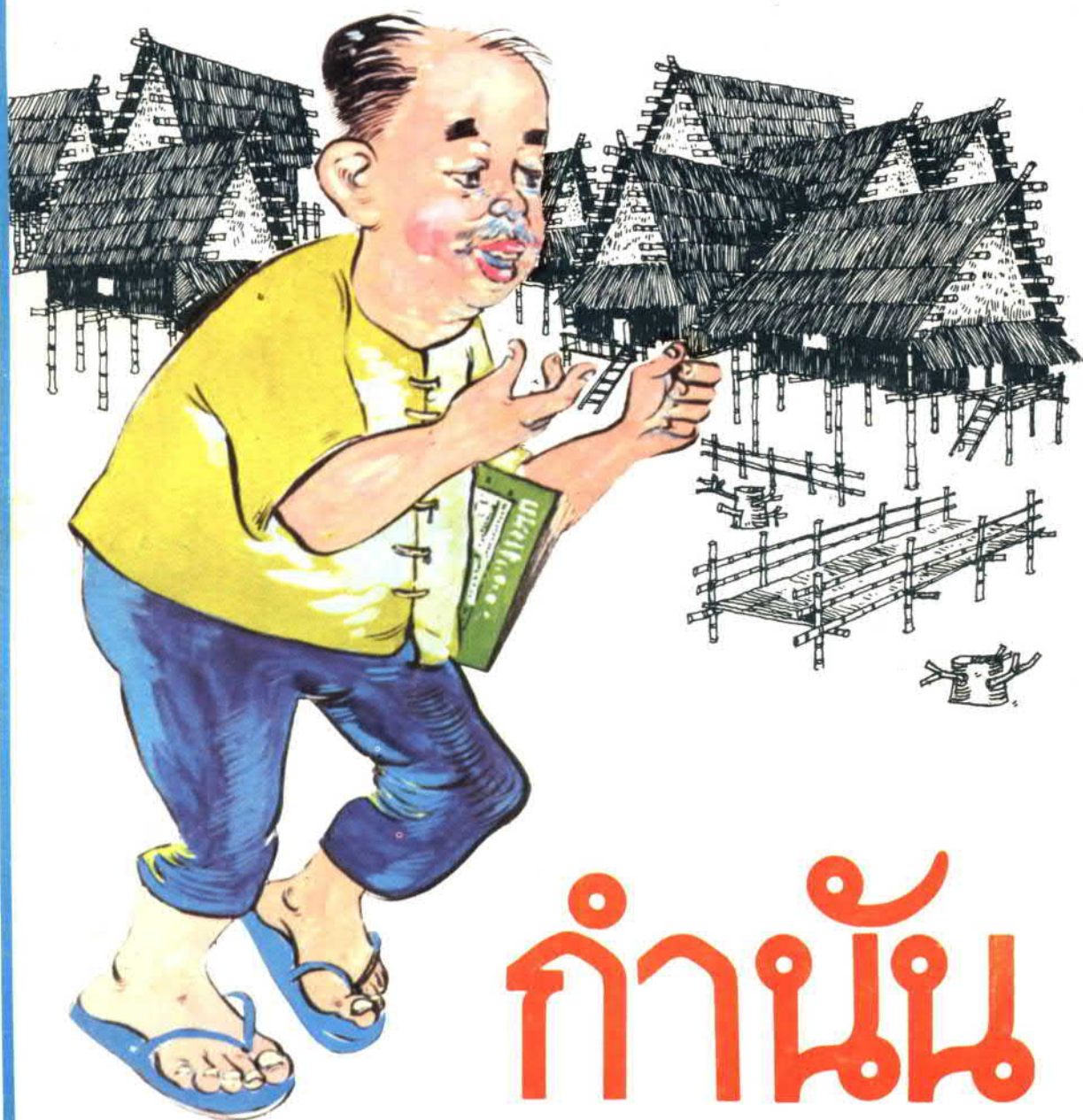

กำนัน ตัวอย่าง

๑
ในตอนเช้าตรู่ คนที่ชอบเที่ยวนอนดึก และคนที่
ขี้เกียจยังไม่ลุกจากที่นอน ล้วนกำหนดอริเป็นคนขยัน
ตื่นแต่เช้าทุกวัน วันนั้นก็เช่นกัน แกมีเรื่องจะประชุม
ลูกบ้าน จึงตีเกราะดังไปทั่วหัวบ้านท้ายบ้าน

เฮ้อ! กำลังหลับสบายๆ
ตีเกราะอีกแล้ว

เวลาผ่านไปเกือบ ๑ ชั่วโมง ลูกบ้านต่างก็ทยอยกันมา
ที่ลานหน้าบ้านกำนัน ที่มาถึงก่อนก็นั่งบนม้ายาว พวก
มาทีหลัง บ้างก็ยืนบ้างก็นั่งตามสะดวก จับกลุ่มคุยกัน
สารพัดเรื่องตั้งแต่การบ้าน การเมือง แล้วก็ถึงทำด้วย
การมุ่งเป็นที่สนุกสนาน

บางคนก็แบกปืนเก็บ บางคนก็แบกปืนหลกของและ ๓
สะพานขัวห่อ ถือ มีด ขวาน จอบ เสียมติดมือมาด้วย
หลังจากเสร็จประชุมจะเลขาออกไปล่าสัตว์ และทำงานตาม
ปกติเช่นทุกวัน

เอะ....แบกปืนพาหน้าไม้
มาด้วยเดี๋ยวก็โดนจับหรอก.

นั่นสิ ได้ข่าวว่ามีโทษ
ชั่งอย่างเดี๋ยวเสียตัว

ชั่งอย่างเดี๋ยวยังดีแถม
โดนปรับอีกก็แย่

ในระหว่างที่รอ คนยังไม่พร้อม หมาที่ตามเจ้าของมาก็
ก็ตกหลังเสียงดังลั่นไปหมด เจ็ดตรือนเจ้าของ ต้องออก
ไปช่วยกันไล่ตีหมา ให้แยกกัน

๔

แห่ม...พวกไม่หาชวนหมา
มารวมประชุมท้าวเลข

เปล่า....เลิกจากประชุมจะ
เลขเข้าป่าล่าสัตว์ ไม่ได้
ชวนหมาประชุม

เรื่องขุดลอกหนองปลาตูก การซ่อมฟาย การขุดบ่อห้า
และเตรียมงานจัดฉลองศาลาป่าช้าก็ตกลงกันแล้ว ใครมี
เรื่องอะไรอีก

ถามเรื่องมรดกให้หน่อยซิ

เออ...ถามเรื่อง
ขอโฉนดที่ดิน
ตัวนะ

เมื่อลูกบ้านมาพร้อมเพรียงกันแล้ว กำนันฉวี ก็เริ่ม
ประชุม มีเรื่องสำคัญหลายเรื่อง

พ่อกำนันครับ ช่วยชี้แจงเรื่อง
การขอทำโฉนดให้ฟังทีเถอะ

พ่อกำนันวางท่า
หน้าเฉยนะ

เออละ... ตอนนี้จะขอพูดเรื่องขอ
ทำโฉนดก่อนนะ ถ้าจะขอทำ
โฉนด จะต้องมีหลักฐานที่เชื่อถือได้ละ
นำไปแสดงคือ ๑.ใบส.ค.๑ หรือใบแจ้งครอบครองที่ดิน
๒. ใบแจ้งความต้องการจะได้สิทธิหรือเป็นเจ้าของที่ดิน
๓. ใบเขียนบ่งชี้หรือใบจอง ๔. ตราจองเป็นใบอนุญาต
๕. น.ส.๓ หนังสือรับรองการทำประโยชน์ที่ดิน
๖. ใบนำเรื่องหรือใบไต่สวน
พวกเรามีกันครบหรือเปล่าละ

กำนันอารี รักลูกบ้านเหมือนคนในครอบครัวเดียวกัน
และเมื่อมีโอกาสจะให้ ความรู้แก่ลูกบ้านด้วย ทุกคน
จึงรักใคร่นับถือถ้วนทั่ว

๓

การขอทำโฉนดจะไปติดต่อกี่ไหน
ครับพ่อกำนัน เพราะนี่เองก็
มีหลักฐานครบหมดแล้ว ตามที่
พ่อกำนันว่ามา

ก็ไปติดต่อกี่สำนักงานที่ดิน
จังหวัด อ่ะไปไหนวันหยุดนะ

การติดต่อนี้ยาก
ไหมครับพ่อกำนัน

ก็ไม่ยากหรอกนะ เมื่อเสียเงิน
ค่าคำขอ สองบาท กับค่าใช้
จ่ายหรือเงินมัดจำแล้ว เขาจะ
นัดวันออกมารังวัด สอบเจ้าของ
ที่ดินข้างเคียง เสร็จแล้วก็ติด
ใบประกาศไว้ สามสิบวัน...
เข้าใจดีขึ้นแล้วใช่ไหม...

เข้าใจแล้วครับ

สงสัยต้องเสียเงินมาก
อยู่หนะกว่าจะเสร็จเรื่อง

ข้าวเปลือกก็ราคาตก
แถมยังขายไม่ได้อีก

๓

ใช่แล้ว

ไอ้ช... ก็เสียไม่มากหรอก
ทางการกำหนดตายตัว
เอาไว้แล้ว..

กำหนดอาวรีขอตัวไปค้นหนังสือ
เกี่ยวกับการทำโฉนดอยู่
ครหนึ่งแล้วจึงนำหนังสือมา
เปิดอ่านให้ลูกบ้านฟัง

ฟังจะอ่านให้ฟัง
ค่าใช้จ่ายในการทำโฉนดมีดังนี้
๑. ค่าคำขอ สองบาท

๒. ค่ารถค่าเดินทาง ค่าจ้างคนงาน

ช่วยรังวัด ไม่เกินสามคนค่าเบี้ยเลี้ยงตามที่ทางการกำหนด
๓. ค่ารังวัดแปลงละ สิบห้าบาท ค่าประกาศแปลง
ละ สามบาท ค่าติดประกาศ ห้าบาท

๔. ค่าออกโฉนดแปลงละ สิบห้าบาท ถ้าเกินยี่สิบไร่ ส่วน
ที่เกินไร่ละสองบาท ๕. ค่าหลักเขต หลักละสาม

บาท แบ่งแยกก็เสียเหมือนกัน..เสียเงินแล้วอย่าลืมเอา
ใบเสร็จมาด้วยนะ

เอกสารของพมฉันข้าราชการ ๑๑
ฉีกขาด จะทำอย่างไรดีครับ
พ่อกำนัน

ของพมฉันหายครับ

อึ้ง

ถ้าข้าราชการเสียหายมาก ก็ไปขอใบแทน
ที่พนักงานที่ดินอำเภอ ถ้าสูญหาย
ไปแจ้งความกับตำรวจที่โรงพักก่อน
แล้วขอสำเนาใบแจ้งความไปแสดง
ต่อพนักงานที่ดิน เพื่อขอใบแทน
จำไว้ละถ้าข้าราชการไปอำเภอ ถ้า
หายไปโรงพัก

ก็ต้องเสียเงินอีกซิพ่อกำหนด

เสียไม่เท่าไรหรอก
ก็มีค่าคำขอสองบาท
ค่าประกาศ สามบาท
ค่าตีประกาศ ห้าบาท
ค่าใบแทนฉบับละสิบบาท
เท่านั้น

นั่นสิขอทุกที เสีย
ทุกที

คนเป็นกำนันต้องมีความรู้หลายๆ ด้าน มีความชำนาญ
หลาย อย่าง การประชุมวันนี้ นอกจากเรื่องโฉนดแล้ว
ยังมีเรื่องมรดกอีกด้วย กำนันจึงต้องให้คำแนะนำ
ต่อไป.

๑๓

เรื่องขอรับมรดกที่ดิน
นั้น ยากกว่าการทำ
โฉนดมาก จะต้องลำดับ
ญาติให้เจ้าพนักงานที่ดิน
ทั้งหมด มีลูกก็คน มีเมีย
ก็คนต้องบอกด้วย

มีลูกก็คนพอบอกได้หะพ่อกำนัน
แต่มีเมียก็คน เห็นจะบอกไม่ได้
แน่ๆ เด็ดขวเจดตี ฮ่า, ฮ่า

การขอรับมรดกนั้นนะพวกเรา ต้องทำอย่างนี้

๑. ผู้ขอรับมรดกต้องไปพร้อมกันหมด

๒. นำโฉนดหรือ น.ส.๓ ไปด้วย

๓. ใบมรณบัตร หรือใบพินัยกรรมของมรดกก็เอาไป

๔. ถ้ามีพินัยกรรม หรือหนังสือมอบมรดกต้องเอาไปด้วย

๕. ใบขึ้นคำขอจากเจ้าพนักงานที่ดิน

๖. เจ้าพนักงานที่ดินจะสอบถามเครือญาติแล้วออกประกาศ ๖๐ วัน ถ้าไม่มีใครคัดค้านก็แบ่งได้และรับได้

๗. ถ้าเป็นผู้เยาว์มรดกจะแบ่งไม่ได้ต้องอายุ ๒๐ ปีหรือ
หรือให้ศาลสั่ง

คนอื่นแอบไปขอรับมรดกจะได้ไหม.

ไม่ได้ทาง
ราชการต้อง
ประกาศเสียก่อน

คำว่า บุญการี นี่คืออะไรครับ
พ่อกำนัน

คำว่าบุญการี หมายถึง
ถึงพ่อแม่ของเรานั้น
แหละ

แล้วผู้สืบสันดาน
เป็นใคร ครับ

ผู้สืบสันดาน หมายถึง
ถึงลูกนั้นแหละ
ลูกภาษากฎหมายเขา
เรียกว่า ผู้สืบสันดาน

เอ... คำว่าสันดานนี้
ฟังไม่สนุกแฮะ

เอ... พ่อกำนันครับ ททรัพย์สินอื่น
ที่ไม่ใช่ที่ดิน ต้องไปขอรับมรดก
ไหมครับ

ถ้าอย่างนั้นเมื่อมี
ทะเบียนก็ต้องไป
โอนทั่วผดุงทำ

ทุกอย่างของพี่ชายหรือพี่ให้
เป็นมรดก ถ้าเป็นของมี
ทะเบียนก็ต้องไปจด
ทะเบียนรับโอนด้วย

เออ....ที่สำคัญอีกอย่าง อย่าลืมนำติดตัวไปด้วย
คือ บัตรประจำตัวประชาชน เพราะมันไม่ใช่บัตรประจำ
บ้าน ถ้าตำรวจขอตรวจแล้วไม่มีบัตรไปด้วยจะถูกปรับ
เรื่องเกี่ยวกับกฎหมายที่ตีห้สำคัญมาก ถ้าไม่ระวังอาจ
เสียเงินฟรี เสียของฟรี

พี่จะเซ็นสัญญา ตราวจตุให้ดีกว่าก่อนนะจ๊ะ

๑๙

๑. ในการซื้อขาย จำนอง จำนำ ตราวจตุให้ดี ๒. ถ้าส่งสั้
ให้ถามผู้รู้ ๓. การรับโอน การจดทะเบียน ควรไปเอง
อย่าไว้ใจใคร ๔. หลักฐานทุกอย่างต้องรักษาให้ดี
๕. แม้ญาติพี่น้องก็อย่าไว้ใจ อาจเปลี่ยนแปลงได้เสียไป
แล้ว แก้กาก

เมื่อได้ตอบข้อซักถามของลูกบ้าน จนเป็นที่เข้าใจแล้ว
กำนันอารีก็ปิดการประชุม แล้วลูกบ้านต่างก็แยกย้าย
ไปทำงานของตน เช่นปกติทุกวัน

๒๐

โครงการจัดทำหนังสืออ่าน เพื่อป้องกันการลืมหนังสือ ภาคเหนือ

